

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1Tos/69/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5417010111
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Polka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5417010111.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Polku a sudcov JUDr. Moniky Liptákovej a JUDr. Adriany Gallovej, na neverejnom zasadnutí konanom 16. júla 2019 prejednal sťažnosť podanú odsúdenou M. T., nar. XX.X.XXXX, proti uzneseniu Okresného súdu Dolný Kubín, č.k. 2Nt/7/2017-36 z 30.4.2019 a takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Dolný Kubín, č.k. 2Nt/7/2017-36 z 30.4.2019 a u k l a d á okresnému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

odôvodnenie:

Okresný súd Dolný Kubín uznesením, č.k. 2Nt/7/2017-36 z 30.4.2019 podľa § 399 ods. 2 Tr. por. návrh odsúdenej M. T. na povolenie obnovy konania z trestného rozkazu Okresného súdu Dolný Kubín, sp.zn. 9T/9/2015 zo dňa 29.4.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 16.5.2015, zamietol, pretože nezistil podmienky obnovy konania podľa § 394 Tr. por.

Zo zápisnice o verejnom zasadnutí z 30.4.2019 (č.l. 31) vyplýva, že okresný súd vykonal verejné zasadnutie v neprítomnosti obvinenej M. T. a zvoleného obhajcu JUDr. Tomáša Pukaja. Po vyhlásení uznesenia, jeho odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku prokurátor uviedol, že sa vzdáva práva sťažnosti.

Dňa 4.6.2019 okresnému súdu bola doručená sťažnosť obvinenej M. T., podaná prostredníctvom zvoleného obhajcu, v ktorej uviedol nasledovné sťažnostné argumenty:

„Sme presvedčení, že súd nepostupoval v súlade so zákonom, keď dňa 30.04.2019 vykonal verejné zasadnutie v neprítomnosti obhajcu a zároveň aj v neprítomnosti obvinenej. Je síce pravda, že obvinená doručila súdu dňa 26.04.2019 ospravedlnenie neúčasti na verejnom zasadnutí, ktoré odôvodnila dlhodobým plánovaným lekárske vyšetrením v Bratislave, ako je pravda aj to, že obvinená súd žiadala o konanie v jej neprítomnosti a zároveň uviedla, že verejného zasadnutia sa zúčastní jej obhajca. Na druhej strane však, obhajca obvinenej nepovažoval za potrebné informovať obvinenú o tom, že má v tento deň, na ktorý bolo vytýčené verejné zasadnutie, iné pojednávanie na Okresnom súde Bratislava II., nakoľko na účasť na verejnom zasadnutí pôvodne plánoval poveriť svoju koncipientku Mgr. B. C., obvinená nemala teda o tejto skutočnosti - kolízii dvoch pojednávaní, žiadnu vedomosť. Avšak obvinená informovala dňa 26.04.2019 svojho obhajcu s tým, že poslala na Okresný súd Dolný Kubín ospravedlnenie a žiadosť o konanie v jej neprítomnosti a súčasne, niekoľkokrát obvinená zdôraznila svojmu obhajcovi, že trvá na tom, aby sa na verejnom zasadnutí zúčastnil výlučne on a nesúhlasila s tým, aby ju na verejnom zasadnutí zastupovala nejaká iná osoba - či už koncipientka obhajcu, resp. iný obhajca na základe substitučného plnomocenstva. Keďže advokát / obhajca má konať v súlade so záujmami svojich klientov, nemohol obhajca v tomto prípade na pojednávanie (verejné zasadnutie) poslať svoju koncipientku, a teda následne zaslal na súd ospravedlnenie a žiadosť o určenie nového termínu verejného zasadnutia.

Za potrebné považujeme uviesť aj skutočnosť, že predvolanie na pojednávanie na Okresnom súde Bratislava II. bolo obhajcovi doručené skôr, ako predvolanie na verejné zasadnutie na tunajšom súde, konanie na Okresnom súde Bratislava II. nebolo možné teda z tohto dôvodu odročiť. Obhajca obvinenej už teda skutočne nemal žiadne iné prostriedky ako docieľiť stav, že v tomto konaní bude obvinenú, v súlade s jej požiadavkou a jej záujmami, zastupovať práve a výlučne on, len požiadať Okresný súd Dolný Kubín v tomto konaní o ospravedlnenie a zároveň o nový termín verejného zasadnutia.

Konaním Okresného súdu Dolný Kubín, keď tento vykonal verejné zasadnutie v neprítomnosti obvinenej a obhajcu a napriek žiadosti o zmenu termínu tejto žiadosti nevyhovel, bolo porušené právo obvinenej na obhajobu. Pod právom obvineného na obhajobu rozumieme vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii súdu a orgánov činných v trestnom konaní na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Právo na obhajobu je garantované jednak Dohovorom ochrane ľudských práv a základných slobôd - v jeho čl. 6 ods. 3, ako aj v článku 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a niekoľkokrát je spomenuté v ustanoveniach Trestného poriadku, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové obhajovacie práva obvineného v rôznych štádiách trestného konania. V tomto konaní nemožno hovoriť o tom, že by obvinená mala vytvorené podmienky pre neobmedzené uplatnenie svojich práv - konaním súdu jej bolo znemožnené, aby na verejnom zasadnutí bol prítomný jej obhajca, ktorého si zvolila a aby tento konal v jej záujme a uplatňoval jej všetky hmotné a procesné práva v konaní.

Čo sa týka samotného zamietnutia návrhu na povolenie obnovy konania, dovoľujeme si uviesť, že podľa § 394 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok (ďalej len „Trestný poriadok“), Obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Prostredníctvom právneho zástupcu obvinená podala návrh na povolenie obnovy konania vedeného Okresným súdom Dolný Kubín, sp. zn. 9T/9/2015 v ktorom bol dňa 29.04.2015 vydaný trestný rozkaz, ktorý bol následne doručovaný obvinenej. Trestný rozkaz však dňa 07.05.2015 však prevzala matka obvinenej, ktorá ale nemala žiadne splnomocnenie ani iné oprávnenie na preberanie zásielok určených do vlastných rúk svojej dcéry - obvinenej. To, že prevzala trestný rozkaz matka, sama potvrdila na hlavnom pojednávaní na Okresnom súde Dolný Kubín, v konaní vedenom pod sp.zn. 2T/49/2016, čo je zrejme z priloženej zápisnice z hlavného pojednávania, v ktorom bola matka obvinenej predvolaná ako svedok a uvádza, že „som tu ohľadom toho, že som prevzala list, ktorý bol adresovaný dcére a asi som to nemala urobiť“

Dôkaz: fotokópia zápisnice z hlavného pojednávania zo dňa 13.04.2017, sp. zn. 2T/49/2016

Podľa § 66 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok, (1) Do vlastných rúk sa doručuje a) obvinenému obžaloba a predvolanie, b) osobám oprávneným podať proti rozhodnutiu opravný prostriedok rovnopis takéhoto rozhodnutia, c) iná písomnosť, ak to sudca, prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník alebo asistent prokurátora z dôležitých dôvodov nariadi. (2) Zásielky do vlastných rúk doručí pošta len adresátovi alebo ich vydá osobe, ktorá sa preukáže overeným splnomocnením nie starším ako šesť mesiacov alebo splnomocnením vydaným poštou na preberanie takých zásielok za adresáta. (3) Ak nebol adresát zásielky, ktorú treba doručiť do vlastných rúk, zastihnutý na adrese, ktorú na tieto účely uviedol, zásielka sa uloží u orgánu, ktorý zásielku doručuje, a adresát sa vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znovu v určitý deň a hodinu. Ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledný, uloží sa písomnosť na pošte alebo orgáne obce a adresát sa vhodným spôsobom upovedomí, kde a kedy si môže zásielku vyzdvihnúť. Ak si adresát zásielku nevyzdvihne do troch pracovných dní od uloženia, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel; toto neplatí, ak ide o doručenie obžaloby, uznesenia o podmiennečnom zastavení trestného stíhania a trestného rozkazu./

V konaní nebola preukázaná existencia takéhoto splnomocnenia, a teda trestný rozkaz nebol obvinenej doručený zákonom stanoveným spôsobom - ako zásielka adresovaná do vlastných rúk mala byť doručovaná len výlučne obvinenej, jej splnomocnencovi, prípadne ak obvinená nebola prítomná pri doručovaní, malo jej byť oznámené doručenie zásielky v náhradný deň.

Zákonné ustanovenia o obnove konania sa viažu na právoplatné konanie a na nové skutočnosti, ktoré vyšli najavo po právoplatnosti rozhodnutia. Tieto podmienky sú splnené aj v tomto prípade - trestný

rozkaz nadobudol právoplatnosť a následne bola preukázaná nová skutočnosť, a to konkrétne, že zásielka - trestný rozkaz bol prevzatý osobou neoprávnenou - túto skutočnosť nepoprel ani Okresný súd Dolný Kubín a dokonca fakt, že trestný rozkaz prevzala matka obžalovanej použil aj vo svojom odôvodnení rozsudku zo dňa 13.04.2017 vydanom v konaní, sp. zn. 2T/49/2016). Táto skutočnosť bola preukázaná až po právoplatnosti predmetného trestného rozkazu (aj keď, v prípade, že by trestný rozkaz bol doručovaný zákonom stanoveným spôsobom, obvinená by podala opravný prostriedok včas a tento trestný rozkaz by ani nemusel nadobudnúť právoplatnosť. Okresný súd Dolný Kubín nemá svoje rozhodnutia jednotné, pretože, ako sme uviedli, tak v konaní so sp. zn. 2T/49/2016 - v rozsudku súd uvádza, že trestný rozkaz prevzala matka obžalovanej a v rozhodnutia 9T/9/2015, na ktoré odkazuje aj rozhodnutie 2Nt/7/2017 súd uvádza, že trestný rozkaz bol odsúdenej doručený do vlastných rúk a následne nadobudol právoplatnosť. Trestný rozkaz bol doručovaný do vlastných rúk, ale keďže ho prevzala matka, nebol doručovaný zákonom predpísaným spôsobom a sme presvedčení, že v takomto prípade ani nemohol nadobudnúť právoplatnosť.

V závere odôvodnenia svojho rozhodnutia sudkyňa uvádza, že v konaní o obnove konania sa skúmajú nedostatky v skutkových zisteniach, nie nedostatky spočívajúce v právnom posúdení zisteného skutku alebo v nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Máme za to, že práve skutočnosť zistená po právoplatnosti rozhodnutia, a to konkrétne, že rozhodnutie vydané v konaní, na ktorého obnovu bol podaný návrh, nebolo doručované podľa zákona a oprávnenej osobe, je práve nedostatkom skutkového zistenia. A práve toto je podľa nás nevyhnutný a odôvodnený prípad, kedy je potrebné zasiahnuť do rozhodnutia súdu, a to tak, že bude povolená obnova takéhoto konania.

Nemožno súhlasiť ani s tvrdením súdu, že by odsúdená v návrhu neuviedla žiadne skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli sami o sebe alebo v spojení so skutočnosťami skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo pomerom páchatel'a. Trestný poriadok stanovuje, že nová skutočnosť alebo nový dôkaz nastanú alebo sa objavia po právoplatnosti rozhodnutia. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť 16.05.2015, až potom sa riadne preukázala skutočnosť, že trestný rozkaz, ako sme už viackrát uviedli, mal byť doručovaný do vlastných rúk obvinenej a keďže ho prevzala matka, ako neoprávnená a nesplnomocnená osoba, nebol doručovaný spôsobom stanoveným Trestným poriadkom.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti máme za to, že skutočne existuje dôvod na povolenie obnovy konania a preto žiadame a navrhujeme, aby súd napadnuté uznesenie podľa § 194 ods. 1 písm. a) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok zrušil a návrhu obvinenej na povolenie obnovy konania v celom rozsahu vyhovel.“

Súdny spis neobsahuje vyjadrenie príslušného prokurátora k dôvodom sťažnosti obvinenej M. T..

Podľa § 192 ods. 1 Tr. por. pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Krajský súd, ako nadriadený orgán, v súlade s ustanovením § 192 ods. 1 Tr. por., v ktorom je vyjadrený obmedzený revízny princíp, potom, ako nezamietol sťažnosť z dôvodov § 193 ods. 1 písm. a) alebo b), na základe sťažnosti preskúmal napadnutý výrok uznesenia, a to zo všetkých hľadísk, bez ohľadu na to, či tieto hľadiská sú alebo nie sú v sťažnosti uvedené, a jednak správnosť postupu konania, ktoré napadnutému výroku predchádzalo, a to z hľadiska všetkých chýb, ktoré mohli spôsobiť nesprávnosť napadnutého výroku uznesenia. Pri plnení revízneho princípu preveril z právnej stránky, či v celom konaní, v priebehu ktorého sa vytvárali podklady pre napadnuté uznesenie, nedošlo k porušeniu Trestného zákona, Trestného poriadku alebo iných mimotrestných právnych predpisov, ktoré sú súčasťou právneho poriadku, lebo právo nemôže byť založené na neprávne.

Sťažnosť proti uzneseniu, ktorým bol zamietnutý návrh na povolenie obnovy konania, je prípustná v súlade s ustanoveniami § 185 ods. 1, ods. 2 Tr. por., § 402 ods. 3 Tr. por., bola podaná oprávnenou osobou v zmysle § 186 ods. 1 Tr. por. a v lehote stanovenej § 187 ods. 1 Tr. por.

Krajský súd po analýze súdneho spisu a konania, ktoré predchádzalo výroku sťažnosťou napadnutého uznesenia okresného súdu, dospel k záveru, že sťažnostná námietka týkajúca sa procesného postupu okresného súdu a porušenia práva obvinenej na obhajobu je dôvodná.

Podľa § 293 ods. 10 Tr. por. obhajca obvineného sa vždy zúčastní verejného zasadnutia, na ktorom sa koná o odvolaní, ako aj verejného zasadnutia, na ktoré dal podnet svojím návrhom obvinený.

Krajský súd sa stotožňuje s argumentmi súdu prvého stupňa, na podklade ktorých nepovažoval ospravedlnenie neúčasti zvoleného obhajcu JUDr. Tomáša Pukaja na verejnom zasadnutí za dôvodné a včasné. Tieto úvahy mal však okresný súd premietnuť do inej formy sankcie vo vzťahu k zvolenému obhajcovi, ale nie do vykonania verejného zasadnutia v neprítomnosti obvinenej a zvoleného obhajcu.

Okresný súd v odôvodnení sťažnosťou napadnutého uznesenia síce okrem iného cituje ustanovenie § 293 ods. 10 Tr. por., ale napriek tomu vykonal verejné zasadnutie v neprítomnosti obhajcu obvinenej, keď je nesporné, že práve obvinená M. T. svojím návrhom na povolenie obnovy konania dala podnet na vykonanie verejného zasadnutia. Za existujúcej procesnej situácie potom okresný súd nemohol vykonať verejné zasadnutie v neprítomnosti zvoleného obhajcu obvinenej, pretože v takomto procesnom postupe mu bráni ustanovenie § 293 ods. 10 Tr. por. Zo zistených skutočností potom vyplýva, že nemohlo dôjsť k reálnemu naplneniu práva na obhajobu obvinenej M. T..

Po zistení, že okresný súd vykonal verejné zasadnutie v neprítomnosti obvinenej M. T. napriek tomu, že k tomu neboli splnené procesné podmienky, nezostalo krajskému súdu nič iné, len postupom podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. zrušiť sťažnosťou napadnuté uznesenie bez ďalšieho prieskumu zákonnosti sťažnosťou napadnutého uznesenia a zároveň uložiť okresnému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Krajský súd pripomína, že v súlade s ustanovením § 194 ods. 5 Tr. por. je okresný súd, ktorému bola vec vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, pri novom rozhodovaní viazaný právnym názorom, ktorý vo veci vyslovil krajský súd tak z hľadiska hmotného, ako i procesného práva.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.